

BELLPUIG

PRENSA
CORTINA

ARTÀ

26 GENER 1985 Nº 2 -V EPOCA - ANY XXVI - REVISTA QUINZENAL

UN ALTRE ARTÀ: LA NEU

Foto J. Pastor

La fotografia és un clar testimoni de la nevada caiguda. Així es podia contemplar la plaça de La Sala a la matinada de dia 9 de gener d'aquest any, recentment estrenat.

Una blancura freda o una fredor blanca? Realitat o fantasia?.

Amb la neu la mirada dels homes tornà distinta, més brillant, més il.lusionada.

La gent d'Artà s'encaminà a Sant Salvador, deixant sortir a llum la part infantil que tota persona duu i s'agermanà.

Deixà els problemes de caire personal i visqué una il.lusió col.lectiva.

Tanta sort, amb neu o sense neu, perduri aquest agermanament per sempre.

SUMARI

Del XXV Aniversari del "BELLPUIG".

Obres de B.U.P.

A pesar del fred, FESTA.

Informació esportiva.

Carta Al Director.

Noticiari, Xerrim-Xerram, etc

REVISTA QUINZENAL
Nº 2 V Epoca 26 gener 1985

DIRECTOR: Rafel Umbert

Han col·laborat a aquest número :

J. Pastor C. Obrador
A. Gili G. Bisquerra
J. Bernat A. Esteva
M. Estelrich J. Mayol
G. Artigues C. Pons
P. Ginard J. Fito i
Taller de Comunicacions.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Sant Salvador, 2 Artà.

IMPRIMEIX: Gràfiques Llevant, C. de Ciutat, 55 Artà.

Dipòsit Legal: P.M. 57-1969.

@@@@@@@@@@

ECOS

NACIMIENTOS

Día 29 de Noviembre.
Catalina-Isabel Terrón Masot. Hija de Angel y de Isabel, C/ Trespolet, 4-1º.

Día 6 Diciembre.-
Gloria Llodrá y Toser. Hija de Mateo y de María del Carmen, C/ Costa y Llobera, 10-3-A.

Día 10 de Diciembre.-
Maria-Francisca Santandreu y Espinosa. Hija de José y de Francisca, C/ Padre Cerdá, s/n.

Día 15 de Diciembre.-
Antonio Sancho Vives. Hijo de Miguel y de Catalina, C/ Balmes, 4.

Día 16 de Diciembre.-
Miquel Antoni Lliteres y Reche. Hijo de José y de María-Isabel, C/ Convento, 2.

Día 21 de Diciembre.-
María Alzina y Alzina. Hija de Jaume y de Margalida.- Predio San Fortè Nou.
Día 25 de Diciembre.-
Trinidad Ríos Domínguez. Hija de Antonia, C/ R. Blanques, 62

EL PRIMER PECAT AVUI

Estava una mare mirant la tele. En arribar la publicitat, va aparèixer a la pantalla l'anunci d'un automòbil desconcertant, mentre una veu deia: "L'últim model de superluxe, amb un motor poderosíssim, que vos farà córrer a velocitats increïbles. Vós sereu l'amo de la carretera, deixareu tothom darrera i arribareu el primer. Sereu l'enveja de tothom".

Llavors va venir l'anunci d'una marca de televisors. I la veu va dir: "¿Per què vos conformau en veure-ho tot en blanc i negre, quan podríen gaudir de les meravelles del color? ¿No tenen ja un televisor en color els vostres veïns i amics?... Llavors, per què no el podeu tenir vós?".

L'anunci següent va ser el d'un vídeo: "Gravau vos mateix els programes que vos agradin, i mirau-los tot solet una altra vegada. Una jogueta que no tothom pot tenir. Decidiu-vos i compra-lo com més aviat millor".

Seguidament vingueren altres anuncis: una caseta de pel·lícula, un llaüt, un...

Acabats els anuncis, la mare va dir: "Ja tenim la nostra casa, senzilla però agradable. Tenim una tele en blanc i negre, i un cotxet de segona mà per anar al treball el meu marit i per a sortir al camp amb els nins el cap de setmana. ¿Què més podem necessitar? Déu ens ha dit que podem tenir les coses que ens siguin útils, però aquests anuncis són vicis caríssims, i, si els comprem, perdrem la felicitat i la tranquil·litat que tenim ara que som amics de Déu i l'obeïm".

La veu va dir: "No sigui beneïta, senyora. Tenint tot allò que li he ensenyat s'ho passarà d'allò més bé. Es donarà la gran vida. Ademés, amb totes aquestes coses, la gent sentirà enveja i els respectarà. I vostè i el seu marit podran sortir amb persones importants, faran amistat amb milionaris i així el seu marit arribarà a ocupar llocs importants, cada vegada més, cada vegada més i serà cap d'alguna gran empresa, i podrà dominar sobre una multitud d'obrers. I vostè tindrà algú que la sevesqui i li faci tota la feina de casa, i així es podrà quedar al llit fins a les dotze, i sortir al bar amb les amigues a prendre l'aperitiu... ¿Eh, què li sembla?".

Convençuda a la fi, la mare va convèncer també el pare. Van comparar-ho tot a terminis -amb molta de por de no poder-los pagar i quedar-se sense tantes coses- i es van fer amics de persones riquíssimes. I el pare va arribar a ser el cap d'una empresa molt important, amb molts d'obrers per manar...

I ells, que havien estat feliços mentre eren senzills amics de Déu, van convertir-se en uns orgullosos. I cada vegada volien més doblers, manar més, tenir més coses. I van començar a tenir por de ser robats pels pobres que no tenien res per a menjar, o que s'els cremàs la casa i tot lo resta... I s'empipaven i es desesperaven si el pare no guanyava tot allò que havia pensat, o si no podien comprar segons el seu caprici...

I no eren feliços com abans, encara que semblàs que es donaven la gran vida. Havien perdut la tranquil·litat, la pau, la felicitat que dóna el ser amics de Déu. Ja no l'adoraven a Ell, sinó uns ídols, uns falsos deus que són els doblers, el poder, el tenir cada vegada més coses cares i inútils... Ja que, com més tenien, més volien tenir... S'havien convertit en desgraciats.

(Fragment de la Bíblia. La Història de la Salvació contada als nostres fills).

L'equip parroquial.

MATRIMONIOS

Día 1 de Diciembre.- **Benet Capó y Cursach** con **Antonio Bisquerra y Nadal.** C/ Virgen María, 4. Colonia.
Día 8 de Diciembre.- **Ferran Liesegang y Moll** con **Magdalena María y Fernández.**

Cala Ratjada (Capdepera)
Día 9 de Diciembre.- **Bartolomé Riera Flaquer** con **Maria-Francisca Nicolau y Lliteres.** C/ Taulera, 27-A.
Día 15 de Diciembre.- **Francisco Riera y Amorós** con **Rosa María Arrom y Nicolau.** C/ 31 de Març, 44.

NOTICIARI

CONCERT

El dia 12 vespre tingue lloc a l'Església Parroquia un concert per la Coral Es Taller de Ciutat. Aquest acte va ser organitzat pel nostre Ajuntament i patrocinat per la Conselleria d'Educació i Cultura del Fevern Balear.

Quinze interpretacions a qual millor feren les delícies del poc públic, però valent, que a pesar del fred assistí a l'acte, i que ho passà molt bé, aplaudint de bon gust les cançons de dita Coral.

EXPOSICIONS

El dia 12 es va inaugurar a La Caixa una exposició de ceràmica a càrrec d'En Jeroni i Na Ventura.

Presentaren obres molt ben realitzades, les quals foren admirades pel nombrós públic assistent. El mateix vespre moltes foren adquirides.

ALTRA

El dia 13 fou En Joan "Sarsate" el que exposava les seves escultures d'acer al local del Centre Social. A pesar de l'hora intempestiva, com sempre la gent va omplir el local, rendint culte al nostre artista i a les seves obres.

La presentació va anar a càrrec del nostre paisà En Josep Melià.

BALLADA

El passat dia 13 i organitzat per l'Agrupació "Esclafits i Castenyetes" es va celebrar a la plaça del Mercat una vetlada de ball obert, a la que hi assistiren i actuaren un nombrós grup de sonadors de distintes agrupacions de Mallorca.

Obriren el ball els nostres dimonis i es va oferir a tots els assistents -que foren molts- una gran xocolatada i coca de Sant Antoni a voler.

ALTRA BALLADA

El dia de Sant Antoni fou l'Agrupació "Artà balla i canta" la que oferí al poble un entretingut ball obert.

Obrí la vetlada el ball dels nostres dimonis i a continuació s'omplí la pista de gent que a pesar del cansament del dia, ho passà ben divertit.

TROBADA

El diumenge dia 13 els nostres dimonis acompanyats per la Banda de Música i Sant Antoni, assistiren a la II Trobada de Dimonis de Mallorca que es va celebrar a la Vila de Sa Pobla.

Segons ens han informat foren molt aplaudits i els diaris provincials portaren la seva lletja fesomia a l'edició de l'endemà.

ALTRE CONCERT

Pel dia 27 de gener està previst celebrar un concert a l'Església per la nostra Banda Municipal. Acabat el mateix, tocaran La Balanguera i serà cantada per tots els assistents.

RESEMBRA

Han arribat a la Vila una remesa d'arbres per sembrar a la nostra muntanya, concretament a la de l'Ermita. Es tracta de 2000 pins i 100 alzines de planter.

Així que ja es poden preparar els professors i alumnes dels col·legis per anar a sembrar-los.

FLORA BALEAR VISIÓ GENERAL

El dia 5 es presentà a Na Batlessa el Taller de Comunicacions de la Comarca d'Artà, i el primer treball que han fet. Una feina ben feta on fou protagonista la fotografia d'En Toni Muñoz i el llenguatge parlat i musical dels acompanyants amb una aconseguida proporció.

En el mateix acte, Jeroni Fito presentà el seu llibre de poemes titulat "El vent somia barques" amb una clara intenció pedagògica pels propis tallers, i amb una original diagramació. Alguns alumnes recitaren uns versos del llibre i tancaren l'acte na Maria Tous i na Magdalena Fito, recordant antigues sensibilitats.

Día 22 de Diciembre.- Guillermo Canet y Dalmau con María Pastor y Aguiló.- C/ Lladoner, 7.

Día 26 de Diciembre.- Pedro Andrés Caffaro y Pons con Francisca Abenza y Mussons.- C/ Mayor, 15. Colonia.

Día 29 de Diciembre.- Juan Manuel Rosselló Calvo con Josefa Muñoz Lorenzo.- C/ Sa Clota, 26-A.

DEFUNCIONES

Día 4 de Diciembre.- Sebastián Genovard y Ginard.- C/ Pitxol, 17; a) Pulit.

Día 5 de Diciembre.- Bernardo Nadal Llinés.- Plaza Progreso, 4.-a) Barxo.

Día 16 de Diciembre.- Antonia Vaquer y Carrió.- C7 Aixa, 1.-a) De Son Jaumell.

Bartolomé Ginard y Pascual.- C/ Mtº, Esplugues, 25.-a) Corona.

Día 17 de Diciembre.- Antonio Esteve Tous.- C/ Gran Via, 11.-a) Tianova

Día 28 de Diciembre.- Antonio Gili Vaquer.- C/ Centro, 2.-a) Comuna.

Día 31 de Diciembre.- Antonia Ginard Sureda.- C/ Q. Cantons, 9.-a) De Sauma.

MOVIMIENTO NATURAL DE POBLACION DURANTE EL AÑO 1984.

Nacimientos: 52 Inscripciones.
Matrimonios: 34 Inscripciones.
Defunciones: 59 Inscripciones.

XERRIM XERRAM

JA HEM PASSAT SANT ANTONI. I han passades moltes coses. Des de desembre aquesta secció havia estat muda, perquè ses festes de Nadal i Cap d'Any no tenen res que criticar, almanco dins Artà.

Ara ses de Sant Antoni tenen vuitada. Es dimonis han estat criticats. Diuen que per què sortiren a ballar abans d'hora?. Que si només han de sortir per la seva festa, que és Sant Antoni. Que si s'organització no sap de què va., etc. etc. Infinites comentaris s'han fet damunt aquesta sortida.

TAMBÉ BALLEN SES AGRUPACIONS. Diuen que un bon senyor va fer dos estandarts, un per cada agrupació local. Idò resulta que una de les quals ha rebutjat dita oferta -i això que era gratuïta-. És ben ver que com més fan manco tenen. O tal volta tenen ses seves raons per no haver acceptat?. Enguany s'ha ballat l'Oferta a l'Ofici: Es ballarà l'any que ve?

TOTHOM CREIA QUE l'any que ve la III Trobada de Dimonis de Mallorca es faria a Artà, per esser un dels tres pobles on aquesta festa va més en popa. Idò resulta que no, que es farà a Sant Llorenç, almanco, era lo que duia un diari de Ciutat s'altre dia.

Que deven tenir més bo, o que es saben moure quan toca?. El cas és que pareix que no vendran. Quina llàstima.

QUE VOS PAREIX si a Artà es feia un bon planter de pins i alzines? Això és lo que es rumoreja. Almanco,

A principis de novembre: amb bastant de temps de retràs (tocaven estar acabades pel març del 84) se iniciaren les obres destinades a l'ampliació de l'institut de B.U.P. Llorenç Garcias i Font. El motiu de l'ampliació és la manca d'espai.

es podrien replantar les nostres muntanyes i així fer "frente" als qui pareix mos han destruït els nostros boscs. També diuen que a s'hort des Bril, i a dins es pinaret, hi neixen cada any una cinquentena de pins vers. Però es moren per falta de "cuidado". Si els tenguéssim en compte tal volta es podrien resembrar per la nostra natura, ja que són uns arbres molt apreciats per tot arreu. Que ho véssim, va dir es cego.

ES DISSABTE DE SANT ANTONI hi va haver molt de trull. Han dit que a un bar de la vila, allò pareixia "l'OESTE". Tothom tenia ganes de brega, i més de dos s'aferren, i no per donar-se besades precisament. Hem arribat a un punt que ja desgraciam sa festa amb tanta de burricia. Gats ja sabem que sempre n'hi haurà, però un poc de respecte és bo. Tanta sort que tiren poques bombetes, i que ses autoritats castiguen els infractors.

OBRES A B.U.P.

Aquest centre se va obrir l'any 1.976 amb una capacitat de 240 alumnes, mentres que actualment el nombre de matriculats ascendeix a uns 300.

Per aquest motiu s'han hagut de treure aules d'on s'ha pogut. Així veim que el Saló d'Actes ha donat lloc per una banda a la classe de C.O.U. i per l'altra a l'aula de diseny i la biblioteca s'ha convertit en la classe de Tercer Lletres i Ciències Mixtes. Per altra part, els professors se veuen obligats a preparar el seu treball dins una diminuta "Sala de Professors".

I com aquests bastants d'altres aspectes negatius.

La nova construcció està destinada a complir tres funcions principals:

-La primera és la de la creació d'aules. S'edificaran 8 aules noves. Malgrat això no s'augmentarà el nombre d'alumnes.

-La segona funció és la creació de seminaris (llocs de treball i de reunions dels professors. N'hi ha d'haver tants com assignatures). Una nova llei que afecta al professorat diu que aquests han de permanèixer trenta hores setmanals en el centre. D'aquestes trenta hores dotze són empleades donant classe; a les restants entre altres coses preparen la feina. Per això se necessiten uns llocs de treball adequats com són els seminaris.

-Finalment, la darrera part a què estan destinades les construccions, és a un gimnàs. En aquest cas no és que l'actual sigui petit, sinó que no existeix.

El nou gimnàs tindrà unes dimensions de 100 metres quadrats i perfectes condicions: vestuaris, dutxes, etc.

Les obres que com hem dit al principi, se començaren a primers de novembre s'espera que estiguin acabades pel curs 85-86 i el presupost d'aquestes ascendeix a uns trenta-dos milions de pessetes.

Pareix que després de bastantes peripecies l'institut funcionarà amb totes les condicions necessàries.

Joan Ginard Esteva

TALLER DE COMUNICACIONS

DEL XXV ANIVERSARI

Na Batlessa va ésser testimoni de la commemoració del XXV aniversari del "Bellpuig".

Festa, molta festa. Molta gent. Paraules de persones que han fet possible el naixement i la continuïtat de la revista.

Un bon refresc i exposicions de premsa local i forana.

Finalment un dinar de germanor on no hi mancà res. Fi de festa amb improvisacions de molta gent que estima el Bellpuig. Gloses i brindis amb desitjos de continuïtat fins a les noces d'or i més. Balls i cants d'alegria i amistat.

Així celebràrem els primers 25 anys de Bellpuig.

Enyorances

"desde el
extranjero"

Per Colau Xina

Quan era allot, Don Llorenç Lliteres -allà per devers l'any, 39, 40- me va familiaritzar amb una fullet parroquial que va començar a sortir a Artà, pel Gener de 1938, un any i mig després de què rotjos i nacionals convertissin en un mar de sang aquest tranquil i bell racó del llevant mallorquí.

Don Llorenç era un home lletraferit, assegut tot lo sant dia dins el seu despatx, i m'enviava a la impremta L'Activitat, de Can Gananci, on En Rafel Cinto en la seva tipografia, agafava lletres i lletres amb els seus dits, i componia paraules, i frases, i feia així la pàgina o dues pàgines de que constaria la Fulla titulada DE MI PARROQUIA, de Don Llorenç. Jo feia de missatger, i les duia a Don Llorenç perquè les corregís, i les me'n tornava tot xalest de bell nou a la impremta de l'amon En Guiem Bujosa amb l'encàrrec de què ja se podien imprimir.

Degué ésser així -amb el contacte calent d'aquesta petita publicació de la Parròquia d'Artà, que sens dubte, va ésser la capdaventura de la premsa parroquial Forana de Mallorca, que vendria després, que nasqué en mi la afició a escriure i a fundar i dirigir premsa, i que és una curolla que encara duc aferrada.

Va ésser en aquells temps que vaig començar a enviar des d'Artà cròniques del poble al Correo de Mallorca, després Diario de Mallorca, que firmava -Déu me perdoni- amb el pseudònim de Nico Ponce,

creen que, castellanitzant el meu nom i llinatge, tendria la meua informació més vena periodística. L'amon En Joan Leu, es Carter, me recriminà més d'una vegada el meu pecat.

Passaren molts d'anys, i pasaren ones per damunt la meua vida quan Don Mateu Galmés fundà a Artà, l'any 1960, Bellpuig. Jo me trobava aleshores ben alluny de la meua enyorada illa, a la ciutat de Córdoba, de la república Argentina. Mumpare -que havia estat Regidor i segon Batle d'Artà antes de la guerra, i homo públic dèspres, i entusiata sempre dels esdeveniments del poble- tot content, me comunicà la notícia, i me feia sebre que de part de Don Mateu rebia el nomenament de corresponsal de Bellpuig "desde el extranjero". Pareixia que amb aquest nomenament Bellpuig pujava de categoria, i es mateix temps, per mumpare, ell i jo muntaven escalons. En el primer tom de Bellpuig, que data del 60 fins al desembre del 63, veig ara que hi tenc catorze articles firmats meus. Els tres primers, emperò, no varen agradar a mumpare, doncs, segons ell, se queien de les mans, i eren massa seriosos, i doctrinals, i així, m'escrigué, dient: "A Bellpuig hi escriuen firmes molt qualificades, i que donen bombo i nom al nostre periòdic, o escrius millor o no tornis enviar resmes". Davant la tupada que me propinava mumpare, no vaig tenir altre remei que esmolcar la ploma, i vaig escriure un grapat d'articles, titulats tots SOMBRAS DEL CAMINO, que eren records de la meua infantesa a Artà, sempre en castellà -tants d'anys sempre estudiant, i tants d'anys sempre d'espatles a la nostra llengua, i que duien aquests sub-títols: "Mi abuelo, Mi Escuela de Can Morey, Mi Parroquia, Mi pueblo, La ermita de mi pueblo, el mar" y uno histórico referente al P. Antoni Llinàs, que vaig conèixer un poc més viatgant per la vasta geografia americana.

El meu pare quedà amb tot això, amansat y reconciliat amb el seu fill, i ell mateix -per donar-se pinta de què també podia, i en sabia i tenia una firma que pesava- escrigué en aquest primer tom de Bellpuig un reportatge d'un Viatje que feren un colla d'artanencs a Lourdes, i un altre damunt la Residència de la Colònia de Sant Pere.

DEL XXV

Una festa agermanadora de la gent antiga

D. Mateu Galmés ens contà les dificultats i il·lusions d'aquells primers contactes per a enllestir la idea de publicar una revista, i com esdevingué l'encert d'encapçalar-la amb el nom de "Bellpuig". Així i tot, el monestir roman trist i abandonat, mentre la revista segueix viva i mirant el futur amb l'esperança de comunicar, cada quinze dies, el que succeeix.

D. Joan Servera es referí a l'esforç per a endreçar l'economia de Bellpuig, ell que n'és tan utòpic en lo intel·lectual, però posa peu fiter en les coses de cada dia. Si mirau la cara de la fotografia veureu com va disfrutar contant anècdotes del tren i altres herbes amb referència a Bellpuig.

Va demostrar també que en el seu temps de mandat no fou la censura la tisora que impedís mai la publicació de l'avenir del nostre poble.

D. Rafel Umbert, l'actual director, féu la justa memòria de la subvenció que aconseguí per a Bellpuig i Artà En Josep Melià, i que va assegurar, en certa manera, la continuïtat, sense massa angoixa econòmica, de la nostra revista.

I recordà com, malgrat semblàs follia, esdevingué quinquenal, i com s'aguanta així. I manifestà l'agraïment a tothom, que és el que cal en aquests moments.

D. Pere Mulet, vice-president de Premsa Forana, es desfé en elogis a 25 anys de continuïtat i contà els esforços, incomprensions i lluites que passen aquests tipus de publicacions, i es congratulà en l'ús que fa Bellpuig de la nostra llengua, i com a poc a poc, i a través d'aquestes publicacions, es va aconseguint l'ansiada normalització.

D. Jaume Morey, Batle de la Vila, expressà l'admiració per la continuïtat de Bellpuig, i trobà que 25 anys ja fan vasa i donen molt de valor a una revista.

Digué, com qui no diu res, que qualcú troba i pensa que pot ser que no fos tan utòpic que, amb temps, el Bellpuig es convertís en setmanal.

ANIVERSARI

i jove, dissident i fidel de sempre.

Després de l'acte oficial ens encaminàrem a la Festa Familiar a Ca'n Faro.

Allà hi trobarem un bon dinar i, sobretot, un clima extraordinari de família i germanor. Tothom es felicitava del succeït i manivestava les ganes de la continuïtat.

Als "postres" En Guillem Bisquerra i D. Toni Gili rebentaren en gloses de Bellpuig, i En Colau Xina llegí un llarg i graciós escrit. Tot això ho publicam, en part, en aquest número

I llavors, de manera espontània, l'amo En Pere Claret va tenir una recordança del, Llevant; En Xerafí Guiscafré va confessar que estimava Bellpuig, encara que representàs en aquell moment una altra publicació local; En Jeroni Fito digué que la llavor dels Tallers de Comunicacions fa confiar que hi haurà Bellpuig i mitjans per 100 anys, almanco; Na Pilar Lucas es féu portaveu femenina i digué l'admiració que li causà que un poble petit com Artà tenguí una revista, ja que ella ve d'un poble gran i no n'hi ha; En Josep Maria Salom recordà el bon temps d'Artà i com Bellpuig li serví per a començar a escriure en la nostra llengua, i bona prova n'és la col·laboració al 25 aniversari; En Joan Escanelles contà com ha rellegit aquests dies els toms de Bellpuig i hi ha trobat la història d'Artà d'aquests anys; i fins i tot Na Margalida Morey digué coses ben gracioses que, de fet, donen la dimensió de festa agradable i casolana.

I quan ja pareixia que tot era acabat, sortí de l'ànima artanenca l'encanteri de la festa que mai s'acaba quan hi ha salut de cap i cos, i qualcú entonà "Sant Antoni i el Dimoni", i tot es prengué foc, i canta qui canta, i balla qui balla, fins que Déu volgué.

Un gran dia per a un extraordinari aniversari de Noces d'Argent de Bellpuig.

Molts d'anys i fins cada quinze dies.

La redacció.

DEL XXV ANIVERSARI

Glosat

fi de festa

Vint-i-cinc anys, avui fa
que una revista sortia
a dins, Artà amb alegria
i es poble molt bé acceptà.

Les persones que tenien
la idea de publicar
es "Bellpuig" a dins Artà,
mai es podien figurar
que a tant alluny ribarien.

Per tot aquest temps durar
han passades moltes coses,
per arribar a ses noces
que acabam de celebrar.

Els directors que ha tengut
vos diré sense recel
Mateu, Joan i Rafel,
tot tres molt bé n'han sabut.

Els qui han col·laborat
per fer sortir la revista
són molts i han tenguda vista
i temps hi han dedicat.

Sacrificis molts i grossos
han fet tots els redactors
també els administradors
no els han quedat més que els ossos.

Vint-i-cinc anys "ell" ja té
i molts més ha de durar
per, si Déu vol, arribar,
ses noces d'or celebrar
i que heu vegem si convé.

Jo som qui compta es diners
i no sé tocar guitarra
em diuen Guiem Bisquerra
i no som des més feners,
deu anys fa duc els papers
i es "Bellpuig" no ha anat a terra.

per G.B.

A
"BELLPUIG"

en els 25 anys

Són molts vint-i-cinc anys i encara dura
"Bellpuig" que, l'any seixanta, com aucell
de bona sort, un llarg camí inaugura.
Mallorca vola i pren gran altura,
encara que haja més d'un atropell.

"Bellpuig" Torrent i estany de la cultura
d'Artà! Brindem, tots aplegats, per Ell!
"Bellpuig" ja n'és una obra ben madura.
A.G.

VIATGES
millor
G.A.T. 820

C/. Binicanella, 12.- Tel 58.55 15/52 CALA MILLOR
Carretera Cala Gulla -Tél. 56 40 17 Cala Ratjada

ESPECIAL NIEVE FIN DE SEMANA

Andorra. H.xx 1/2 Pensión 7.500,-Pts.
Sierra Nevada 8 dias.H.xxAD. 19.200 "

CHARTERS NACIONALES:

Córdoba 7.500,- "
Granada..... 7.900,- "
Málaga 7.500,- "
Santiago 7.250,- "
Barcelona..... 2.850,- "

ESPECIAL ESTUDIANTES :

Galícia 8 dias desde 12.475,-Pts.
Portugal 8 dias desde 17.850,- "
Marruecos 7 dias, desde 17.550,- "
Italia 12 dias, desde 26.175,- "
París 8 dias, desde 21.200,- "

PARA MAS INFORMACION.....
VISITENOS

a pesar del fred, FESTA

Com a darrera festa de Nadal i abans de començar de valent els "Darrers Dies" la vila d'Artà ha celebrat una vegada més la festa de Sant Antoni Abat, festa que lluita sempre amb el temps.

Enguany el temps ha estat molt fred, a causa de les nevades ocorregudes.

Els dies anteriors a la festa no afavorien gens la preparació pel mal temps que regnava. Però això no restà la participació de la gent d'una forma immediata sortint al carrer a participar en les distintes manifestacions.

Tota la nit del dia 15 al 16 plougé aigua neu que semblava impossible que es pogués fer la capta l'endemà. Emperò tot es compongué i es féu l'acostumada capta pel poble per l'itinerari traçat per l'Obreria, preferint-se enguany els carrers llargs per desfilat i els quatre cantons per les ballades dels "Dimonis" descomptats els compromisos de l'Obreria i les necessitats de descans dels mateixos "Dimonis". La volta esdevingué així més falaguera i ordenada, acabant-se passada la una.

Un grup de pagesos col·laborà en la recollida dels premis generals.

L'acompanyada per anar a la celebració, -Antigues Completes- continua prenent força. Enguany, una gentada prengué part en la pregrària i en el cant de les típiques cançons de Sant Antoni.

La visita als foguerons, com cada any nombrosos, fou entusiasta enmig d'un fred pelava.

Amb un poc de retràs començà la cavalcada, degut, sens dubte, a la ressaca de la vetlada i a la fredor del dia. Més tard la cosa s'animà i comparegué molt de bestiar i moltes carrosses. El poble es reuní, com cap dia de l'any, en aquesta hora i en aquest lloc.

Sembla que l'allargament de la volta per anar an es beneir anà bé, podent-se fer així dues voltes. Com a nota pintoresca En Gatova aconseguí que el seu cavall fés un inclinació en el moment de la beneïda i un estol de joves amb carretetes adornades transportaven un animal.

De seguida hagué lloc l'Ofici amb sermó que predicà Mn. Jaume Capó que fou molt de l'agrad de la moltíssima gent que hi assistí. Es ballà "L'Oferta" per sis ben petits balladors de "Artà balla i canta".

A continuació es baixà cap a "la casa des trui", on hagué lloc un refresc i el cant de S'Argument, compost maestrívola-ment, p'En Toni Butler.

L'Obreria agraeix la contribució dels artistes locals "Ventura i Jeroni" i "Sarasate" que exposaren aquests dies, de

les dues agrupacions folklòriques que sembla ja han arribat a un acord en la manera de col·laborar a la nostra festa, -en la ballada de "L'Oferta" i en l'organització de les ballades populars,- demostrant així haver assolit un notable punt de maduresa, de respecte mutu i d'estima a la festa i de Ràdio Balear per les seves retransmissions.

Per altra banda, L'Obreria dóna les gràcies a l'Ajuntament per la constant ajuda i a les distintes entitats que continuen col·laborant a què la festa perseveri ben lluida.

L'any que ve, si Déu ho vol, recordarem els 300 anys de la fundació de L'Obreria en la seva estructuració actual. Es pensa en la possibilitat de muntar una exposició de caire antonià amb un petit homenatge als glosadors morts i vius que compingueren i componen S'Argument.

Molts d'anys.

A. Gili.

Festa de

SANT ANTONI ABAT

Artà, gener de 1985

CARTA AL DIRECTOR

Sr. Director:

Li prec una vegada més doni hospitalitat a unes retxes meves per a contrareplicar a la carta de J. Alzina, J. Sureda i J. Morey, publicada al vostre periòdic el 5 de gener. Pel que fa a mi voldria que fos la darrera d'aquesta agra polèmica, que hem encetat, perquè refrescar nafres velles només contribueix a la discòrdia civil. Sabia que hi havia el risc que es desfermés un contenciós ple d'arestes i punxes, però som dels que creuen que mantenir el silenci no sempre és senyal de saviesa sinó covardia. Permeteu-me, per no ésser manco que, duent a rol·lo en Quevedo vos demani: "Mai no s'ha de dir el que se sent. Sempre s'ha de pensar el que se diu".

Estimats amics socialistes, diuen que "El qui no vol pols que no vagi a l'era". Vaja arruixada de ventim que m'heu enviat. Suposava que vos picaríeu un poc per la meua estirada d'orella, però em sembla que vos heu passat. Sabeu que no podeu desqualificar-me políticament perquè mai no he tengut compromissos polítics amb ningú. No me podíeu tatxar de fascista, jutipiri que un s'esposa a rebre, avui, quan fa plet a un esquerrà. És el mateix que en temps de Franco, però al revés. El qui estava contra en Franco era comunista. I com no podeu atacar-me per aquest costat, acudiu a les desqualificacions i agravis personals.

Pereix que admirau les elegàncies, serenors i subtils, però deu ésser als altres perquè vosaltres, no les practiqueu. Feis judicis d'intencions sense provances, "...deu ésser que s'ho mereixen", i m'acusau de gratuïtat. Parlau d'agura i problemes estomacals i queis dins la visceralitat més fonda, renouera i pastosa.

Nota:

Pregam als lectors de "Bellpuig" que a partir d'aquesta data, les "Cartes al Director" no passin d'un fol mecanografiat a doble espai.

En el cas de no observar aquesta disposició, ens veurem obligats a no publicar-les.

Em tatxau de senyor d'altre temps (un dels insults més triats del vocabulari escatològic de la tradició esquerrana, i emprau una retòrica, rànica, arnada i passada de moda. Per cert aquest mot, malgrat la vostra verinosa intenció, no em desagrada gaire, perquè es refereix a una espècie, rara i en extinció, i del que no en deven quedar exemplars, a no ésser qualque jubilat, perquè tots s'han hagut de posar a fer feina, si no s'han volgut menjar les ungles. I no hi hagut necessitat de fer rodar caps ni de confiscar hisendes ni patrimonis, senzillament l'evolució socio-econòmica ho ha decretat així.

Vos lamentau de no poder mantenir un diàleg i un intercanvi de parers i no rebateu cap ni una de les meves crítiques, com veureu a continuació. Si me permeteu fer el diagnòstic de la vostra malaltia, és que teniu una alèrgia a les crítiques adverses. ¿On s'ha vist mai l'atreviment de riure's dels socialistes que són joves, estan de moda, van damunt fulla i a més comanden? ¿Qui s'atreveix a una tal gosadia? ¿Qui s'arrisca a mofar-se del que diuen, davant les seves barbes? De l'arrogància socialista, de la seva manca d'autocrítica, quasi bé tots els mitjans de comunicació a nivell estatal se'n fan ressò. Però no vos preocupeu, és una malaltia infantil benigna, com la roseta o el "sarrampió", que es cura amb el temps.

Però ja que hem parlat de l'era, deixem la palla i anem al gra.

AFEGITO AMB LLIBANTS DE FOLLIA

Aquell que diu jo som, realment deu voler dir:

Jo som en Jordi, qui menja pa d'ordi i que dels homes li agrada el cap perquè les banyes hi són?

I el tastaolletes sublim que cerca posar cobata als ous, malgrat aquests venguin al món vestits amb la clofolla de l'albor?

I el minso que somia que és un brau, fecundador de vaques siderals?

I el lasciu que desperta castrat sense el testicles ustòrics?

I l'Aldebaran que ja no vol sortir perquè és massa dematí i té por a la claror dels vespres?

I els bunyols de vent que han perdut els papers i ara és el vent el que fa els bunyols?

I les orellanes d'estopa que de tanta polpa la gent ja no en vol?

I els poetes mariners que percacen barques de conreu per guaretar els sementers de l'Esperit?

I l'inventor que es desespera perquè li refusen la patent dels pets amb motlo?

I dic perquè dic: A tos aquells que es pensen tenir la Clau de ca-Tothom, a Ca-seva no poden obrir.

Per a sempre, Jeroni Fito.

Pere Ginard.

Pot ésser nova la façana
i el pati estar florit
el que val és l'Esperit
i no la trafica ufana. (Popular)

He de dir-vos que el fons del vostre escrit m'ha decepcionat, perquè no heu desmentit cap ni una de les meves afirmacions. Vos heu limitat molt habilidósament, per cert, a fugir del tema que es debateix, amb una considerable dosi de demagògia. Crec que tots, a no ésser els fanatitzats per la corresponent ideologia, condenen els excessos de la repressió que es va desfermar, a quasi a tots els indrets de la nostra geografia, i es dolen de la trista dissort de les víctimes. Perquè no hi hagi dubtes sobre la meua postura al respecte, vaig dir que acceptava l'homenatge que retéreu als esquerrans morts per la repressió. Vosaltres en canvi vos despenjau amb aquesta dramàtica pregunta: "Hem de suposar que per a algunes persones una mínima lloança necrològica suposi un intent condemnable...". Jo havia dit: "me pareix just i equitatiu que ens recordem del que perderen la guerra... Que tots visquin sempre en el record, qualsevol fossin les seves idees". Aquí jo vos demanaria. ¿Es possible mantenir el diàleg amb persones que no escolten les vos- tres paraules? ¿No seria això un diàleg de sords?

A un altre indret afirmàveu que els homenatjats havien lluitat per la llibertat, la justícia, la democràcia, etc. Jo vos vaig respondre que aquests valors eren assumits per la majoria dels partits de llavors i no tan sols dels socialistes, i que el que aquests propugnaven era l'enderrocament de la República i la dictadura del proletariat. Aquesta expressió la vareu tatxar literalment de pintoresquisme. En l'òptica d'avui ho pot pareixer, però no té m'he inventada jo. Aquells temps era un "slogan" tòpic de l'esquerra radical, i feia ús d'ella el "leader" més significant del partit i cap de la UGT, D. Francisco Largo Caballero. En Largo, pels amics, anomenat, per les Joventuts Socialistes, "El Lenin Español". Aquesta postura de Largo Caballero és coneguda per tots el qui s'han molestat en adquirir unes nocions elementals de l'Història de Espanya, recent, i supòssem, legítimament, que no les podeu desco- nexar.

Veig que, al almanco, admeteu que el PSOE era, aleshores, un partit revolucionari. Tot i que matisau: "...el concepte de Revolució s'ha d'entendre dins un determinat context històric, fora del qual perd tota significació objectiva". Què vol dir aquest paràgraf un tant pretencios i obscur. A primera vista sembla que s'ha d'interpretar com si aquells temps la Revolució no era una revolució, sino una espècie de verbenes o joc floral a on el que es vessava no era sang sino orxata, i el que es repartia no eren trets de Mausser i bombes de canó, sino englantines i flors naturals. Però no es tracta d'això. Més envant ens dongu la clau: "el moviment revolucionari d'Astúries del 34... són reaccions comprensibles de les masses disconformes amb la política del Govern Radical-Cedista". O sigui que no sols era una revolució, sino que a més, era comprensible. Aquesta part de la vostra defensa és una simple operació de cosmètica per a disfraçar una realitat inqüestionable, que avui no és molt presentable. (1)

Un altre retret que vos feia era l'intent de presentar el PSOE com un partit, gràcies als esforços del qual s'havien guanyat els esmentats valors de llibertat, justícia, democràcia, etc., valors que, per altra part, qualificàveu d'utòpics. I vos deia que venien de la Revolució Francesa, i que eren coneguts per quasi totes les constitucions d'Europa, i concretament de l'espanyola del 31, una de les progressistes, sino la que més. Sobre aquest particular me

donàveu la raó també, però precisàveu que era una conquesta de les forces treballadores i dels partits d'esquerra, entre ells el socialista... "Convé definir, per evitar confusions i malentesos quins eren aquests partits d'esquerra. Donant l'exposició que feis dels aconeximents que comentam, voldria precisar que les fites que assenyalaren el camí de la Constitució del 31, és a dir: El Pacte de Sant Sebastià, al que s'havien d'adherir els socialistes, després: les eleccions municipals que feren dimitir el Rei; les Corts Constituents, etc., a totes aquestes dates decisives el PSOE, anava de bracet amb els partits republicans burgesos, d'esquerra i de dreta. Per tant, sobre aquest capítol tampoc em podeu desmentir.

A què ve doncs aquest aixebuc panfletari sobre la meua persona amb qualificacions de com "paternalisme tronat"; "nou cap", epítet de A. Machado, mussa "comodin" sempiterna dels intel·lectuals d'esquerra; "al·lèrgic a algunes coses presents al In Memoriam"; "Amb problemes estomacals". Pura i simplement a què els socialistes no encaixau la crítica, més a manco punyent.

Una altra cosa em falta per dir-vos. No m'he assegut al banc de les vostres escoles per tal d'escoltar el que ensenyau als vostres alumnes, i per tant no puc dir que els amareu de doctrina socialista. Però l'ensenyament, que és la vostra tasca professional, no es fa solsament des de les aules, si que també des de qualsevol tribuna pública o mitjà de comunicació, periòdic, ràdio, televisió, etc.

Les fonts d'informació de les dades històriques estan a l'abast de qualsevol, als prestatges de les llibreries, i procedeixen de fonts esquerranes o simpatitzants, amb ella.

Me sembla que he tocat tots els punts del debat. Només me resta dir-vos adeu. Ho feria amb una abraçada, com l'altra pic, però tenc por que no sigui temeritat acostar-me massa aprop dels joves lleons socialistes. Tal volta bastarà que vos estengui la mà, amb l'esperança de que l'acceptareu.

Els romans deien: "Adversus hostes aeterna hostilitas esto". I temps recents Kral Schmidt: "L'adversari polític és el pitjor dels enemics". Jo no ho crec així. I vosaltres?

Miquel Esteve Sullá

(1) Convé aclarir que el govern dels Radicals i de la Ceda era un govern constitucional, lilegitim, nascut d'unes eleccions democràtiques. I a vosaltres vos pareix comprensible que l'esquerra intentàs tirar-lo abaix. Usant de la mateixa comprensió, per ventura lilegitimau l'alçament de la dreta el 36 contra el govern del Frente Popular constituït pels republicans d'esquerra, els Socialistes i els comunistes. Supòs que no. En aquest cas: Hem de pensar que sou democràtes a benefici d'inventari, o sigui quan vos convé?

VIAJES MARSANS S.A.

COMUNICA a sus clientes y público en general, el nombramiento de su nuevo agente mandatario, en la persona de MIGUEL DALMAU ALZINA, que en su domicilio "Es PAT den SALES" o por teléfono al 56 25 45 les atenderá y aconsejará sobre cualquier viaje o billetes de linea que Uds. deseen.

ESPORTS

ALARO	4	ARTA	1 (Fallades defensives, poca agresivitat.)
ARTA	0	CONSTANCIA	0 (No hi va haver sort).
ARTA	1	MANACOR	3 (Amistós el dia del LXV Aniversari de la fundació del Club)
IBIZA	4	ARTA	0 (Una altra grossa derrota, i van...).

Segueix l'Artà sense aixecar-se del fonal de la Tercera i el desànim cundeix dins els seguidors: socis i simpatitzants. No acaba de jugar amb el cap, sols hi posa coratge, força, però les idees i la improvisació fan que mos facin molts de

gols i que després els nervis, el voler fer-ho tot en un moment ens deixen desfets i en poder dels adversaris. Si no feim prest un equip més conjugat i a on a més de la lluita que es fa, també se pensi un poc més, mal panorama hi

veig. A pesar que hi ha una lligueta particular entre Felanitx, Atco. Ciudadela, Porreres, Porto Cristo, Xilvar, hi pot haver esperances.

MAYOL

Altres resultats:

Alv.	(5-1-85) Felanitx	(3) Avance	(3)
	(12-1-85) Avance	(2) S. Jaime	(1)
	(19-1-85) Avance	(0) Escolar	(5)
Inf.	(5-1-85) J. Sallista	(3) Avance	(0)
	(12-1-85) Avance	(1) Felanitx	(4)
	(19-1-85) La Salle M.	(1) Avance	(1)
Juv.	(Ginard I, Jordi) Pollensa	(2) Artà	(2)
	(Ginard I, 3) Artà	(3) Cardassar	(3)
	Artà	(9) Porto Cristo	(5)

Penyes:	Bar Toni	(2) Bellpuig	(2)
	Bellpuig	(4) S. Jaime	(2)
	Bellpuig	(1) Monumento	(0)
	S. Recaj	(0) Ferrutx	(7)
	Bellpuig	(3) Tennis	(3)
	Orient - Ferrutx (aplaçat)		

BASQUET:

Inf.	S. Salvador	(40) San. Maria	(32)
	S. José B	(40) S. Salvador	(38)
Seniors.	Campos	(38) S. Salvador	(36)
	S. Salvador	(62) Avance	(51)
	Ses Salines	(38) S. Salvador	(45)
Junior femení: (Amistoso)			
	S. Salvador	(41) Escolar	(41)

Consell Insular
de Mallorca

ESCUOLA DE VELA CLUB
NÀUTICO EL ARENAL

**L'ESCOLA...
A LA MAR**
CURS 1984-85

Es duran a terme uns cursos per donar a conèixer el món de la vela a tots els nins de Mallorca, els quals hi podran participar a través de les seves escoles o col·legis.

PATROCINA:
CONSELL INSULAR DE MALLORCA

COL·LABORACIÓ TÈCNICA:
ESCOLA DE VELA CLUB NÀUTIC
"EL ARENAL"

La inscripció podrà fer-se a l'Escola de Vela Club Nàutic "EL ARENAL" (C/ Miramar, s/n - S'ARENAL DE LLUCMAJOR - Tel: 264019 - 268950).